

Дисципліна «Хімічні та фізичні процеси в геосистемах»

Фесенко Алла Михайлівна

alla.ecology3006@gmail.com

Старший викладач кафедри безпеки життєдіяльності та права. Викладач з 25-ти річним стажем, автор більше 80-ти наукових та навчально-методичних праць.

«Хімічні та фізичні процеси в геосистемах» є вибірковою дисципліною професійного та практичного циклу підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 101 Екологія.

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів знань про місце і роль геохімічних і геофізичних процесів у біосфері, зокрема ландшафтах, вплив міграції хімічних елементів та енергообміну в ландшафтах на навколишнє середовище.

Завданням дисципліни є скласти уяву про найзагальніші закономірності міграції хімічних елементів і енергообміну в екосистемах, а також про роль і значення літосфери у географічній оболонці (охоплюючи атмосферу, гідросферу та біосферу); ознайомитися із основними властивостями хімічних елементів і їхнім впливом на навколишнє середовище; зрозуміти суть внутрішніх та зовнішніх чинників міграції хімічних елементів в ландшафтах; ознайомитися із основними методами ландшафтно-геохімічних досліджень; зрозуміти практичну цінність вивчення геохімічних та геофізичних досліджень в ландшафтах.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі зможуть користуватися методами геохімічних і геофізичних досліджень, залучати методи суміжних наук для вирішення геохімічних і геофізичних питань; пояснювати геохімічні і геофізичні процеси і явища у взаємозв'язку з природними умовами, враховуючи можливе господарське використання; визначати геохімічні і геофізичні характеристики природних об'єктів.

Загальний обсяг дисципліни – 90 годин, з них 30 годин аудиторних занять (15 годин лекцій і 15 годин практичних занять) та 60 годин самостійної роботи.

Структура навчальної дисципліни	
Теми лекційних занять	Теми практичних занять
Основні поняття геохімії та геофізики	Принципи і методи ландшафтногеохімічного картування.
Форми знаходження хімічних елементів в природі	Оцінка ступеня забрудненості території
Геофізичні характеристики природньотериторіальних комплексів	Методика ландшафтно-геохімічної оцінки екологічного стану територій
Геохімічні особливості земної кори	Ландшафтно-геохімічний аналіз стану територій
Геохімія та геофізика атмосфери	Геоікологічне районування території України
Геохімія та геофізика гідросфери	Вплив господарської діяльності на навколишнє середовище

Геохімія та геофізика біосфери	Аналіз основних зв'язків усередині геосистеми

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Підсумковим контролем є залік.